

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Evy Šonkové a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobkyně: **EDEMOST s.r.o.**, se sídlem Štítného 388/18, Praha 3, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 10. 2022, č. j. 39045/22/5300-22444-707622, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 3. 2023, č. j. 10 Af 27/2022-29,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Finanční úřad pro hlavní město Prahu doměřil žalobkyni rozhodnutím ze dne 9. 2. 2022 daň z přidané hodnoty z vydražené movité věci žalobkyně – vozidlo Peugeot 508 ve výši 21 868 Kč. Proti rozhodnutí podala odvolání, které žalovaný zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu k Městskému soudu v Praze. Zároveň požádala o ustanovení zástupce a o osvobození od soudních poplatků.

[2] Na základě poskytnutých podkladů dospěl městský soud k závěru, že žalobkyně nedostatek prostředků skutečně doložila. Z judikatury Nejvyššího správního soudu i

Soudního dvora EU však dovodil, že s ohledem na úzké faktické i finanční vazby mezi žalobkyní a jejím jedním společníkem (který je zároveň jednatelem) lze požadovat, aby soudní poplatek zaplatil právě tento společník. Proto společníka vyzval k doložení jeho majetkových poměrů a podrobně ho poučil o údajích, které je třeba soudu sdělit a doložit. Ten v reakci na výzvu zaslal několik darovacích smluv, ve kterých daruje své manželce nemovitosti, motocykly, nákladní přívěs a osobní automobil. Městský soud tedy dospěl k závěru, že majetkové poměry společníka nebyly řádně osvědčeny. Z předložených písemností je zřejmé pouze to, že se společník dobrovolně a bez náhrady zbavil svého majetku značné hodnoty. Již tato skutečnost vylučuje možnost vyhovění žádosti.

[3] Žalobkyně (stěžovatelka) napadla usnesení městského soudu z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Vysvětluje, že kvůli vystaveným zajišťovacím příkazům nemohla podnikat a ucházet se o bankovní produkty. Do stejných potíží se dostal její společník. Ten si musel půjčit peníze od svého tchána, který ale půjčky podmínil převedením majetku na manželku společníka. Podle stěžovatelky její společník osvědčil svoji nemajetnost a nemožnost opatřit si finanční prostředky a soudu vyhověl v maximální míře. Městský soud sice vyzval společníka, aby doložil své majetkové poměry za poslední tři měsíce, ale klade mu k tíži to, co se svým majetkem učinil před třemi až čtyřmi roky. Stěžovatelka dále poukázala na jiné spory před městským soudem či před NSS, kdy od soudního poplatku osvobozena byla a byl jí ustanoven zástupce.

[4] Protože se kasační stížnost týkala výhradně jen postupu krajského soudu v soudním řízení, nezasílal ji NSS k vyjádření žalovanému (obdobně usnesení NSS ze dne 16. 5. 2018, č. j. 6 As 405/2017-19, odst. 4, a usnesení NSS ze dne 30. 3. 2023, č. j. 2 As 302/2022-31, odst. 4).

II. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Nejprve NSS zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že je přípustná a lze ji projednat. Poté přezkoumal napadené usnesení ze stěžovatelkou uplatněných důvodů a shledal, že kasační stížnost není důvodná.

[6] V reakci na výzvu městského soudu k doložení svých majetkových poměrů společník zaslal několik kopií darovacích smluv bez bližšího komentáře. Vysvětlení, že tyto smlouvy byly součástí složitější transakce s tchánem, stěžovatelka neuplatnila v řízení před městským soudem, proto je městský soud do svých úvah o tom, zda nemajetnost společníka stěžovatelky odůvodňovala osvobození od soudních poplatků, nemohl zahrnout.

[7] Námitka stěžovatelky, že prokázala nemajetnost svého společníka a vyhověla soudu v maximální míře, není důvodná. Jak vyplývá z napadeného usnesení i ze soudního spisu, společník městskému soudu zaslal pouze darovací smlouvy, ačkoli městský soud ve výzvě konkrétně specifikoval, jakými způsoby je možné majetkové poměry doložit. Jako příklad uvedl výpisy z bankovních účtů, kopie poštovních poukázek, kopie daňových priznání či rozhodnutí o priznání případných sociálních dávek. Stěžovatelka ostatně ani

pokračování

netvrdí, že by její společník doložil ještě jiné podklady. NSS proto souhlasí se závěrem městského soudu, že majetkové poměry společníka stěžovatelky nebyly řádně osvědčeny.

[8] Nic na tomto závěru nemění ani námitka, že městský soud společníka vyzval k doložení majetkových poměrů v nedávné době, avšak k tíži mu dal skutečnosti, které se udály v minulosti. Městský soud žádost zamítl primárně z důvodu, že společník nepředložil tvrzení a podklady, ze kterých by si soud mohl učinit představu o jeho osobních a majetkových poměrech. Předložené listiny zhodnotil z hlediska jejich obsahu a dodal, že pokud je důvodem nemajetnosti dobrovolné zbavení se majetku, nelze osvobození přiznat a přenést tak poplatkovou povinnost na stát.

[9] Odkazy na minulé řízení, ve kterých bylo osvobození od soudních poplatků stěžovatelce přiznáno, resp. jí byl ustanoven zástupce, nejsou případné. Např. v usneseních NSS ze dne 30. 1. 2020, č. j. 2 Afs 389/2019-37, odst. 5, a ze dne 30. 7. 2020, č. j. 6 Afs 206/2020-15, odst. 7, se soud rozhodl nevyžadovat od stěžovatelky doložení majetkových poměrů jejího společníka. Městský soud však nebyl předchozími usneseními NSS či městského soudu vázán, protože jak vyplývá z rozsudku NSS ze dne 26. 2. 2021, č. j. 3 As 369/2020-17, odst. 15, soud musí vždy vycházet z individuální situace účastníka v dané době. Z rozsudku NSS ze dne 15. 12. 2011, č. j. 1 As 126/2011-304, odst. 22, navíc vyplývá, že u obchodních společností lze zohlednit úzkou faktickou i finanční vazbu mezi společnostmi a jejím jednatelem, který je zároveň její jediný společník (dále také rozsudek NSS ze dne 2. 7. 2020, č. j. 1 As 225/2020-14, odst. 11).

[10] Nutno také dodat, že v řízení o žádosti o osvobození od soudních poplatků tíží žadatele břemeno tvrzení a břemeno důkazní. Soud za něj nemá a nemůže iniciativně vyhledávat důvody pro jeho osvobození. Pokud dojde k závěru, že jsou žadatelem poskytnuté informace neúplné či nevěrohodné, je namístě jeho žádost zamítnout (rozsudek NSS ze dne 27. 1. 2022, č. j. 8 As 395/2021-17, odst. 9 a citovaná judikatura). Jestliže stěžovatelka své majetkové poměry (resp. majetkové poměry jejího společníka) dostatečně doložila v jiných řízeních, nezbavilo ji to povinnosti osvědčit je k výzvě soudu i nyní. Pokud se majetkové poměry stěžovatelky a jejího společníka nezměnily od doby vedení řízení, ve kterých jí osvobození od soudního poplatku bylo přiznáno, jak argumentuje, měla stěžovatelka tuto skutečnost doložit již v řízení před městským soudem.

[11] Ke skutečnostem tvrzeným teprve v řízení o kasační stížnosti ohledně finančních problémů stěžovatelky a jejího společníka nemohl NSS přihlídnout, protože jeho úlohou bylo pouze přezkoumat, zda městský soud postupoval při posouzení žádosti stěžovatelky v souladu se zákonem.

[12] Kasační stížnost proto NSS jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť neměla ve věci úspěch; žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. května 2023

Mgr. Eva Šonková
předsedkyně
senátu